

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

دانشگاه مازندران

دانشکده علوم پایه

پایان نامه دوره کارشناسی ارشد در رشته فیزیک گرانش گرانش

موضوع:

برخی از جنبه‌های پدیده شناختی گرانش کوانتومی و نقش آنها
در فیزیک سیاه چاله‌ها

استاد راهنما:

دکتر کوروش نوذری

استاد مشاور:

دکتر جعفر صادقی

اساتید داور:

دکتر علی بهاری

دکتر عزیزی

نام دانشجو:

سارا ٹقفی

شهریور ۱۳۹۱

سپاسگزاری

منت خدای را عزوجل که طاعت‌ش موجب قربت است و به شکراندرش مزید نعمت. هر نفسی که فرو می‌رود ممد حیات است و چون بر می‌آید مفرح ذات. پس در هر نفسی دو نعمت موجود است و بر هر نعمتی شکری واجب. اکنون در پایان این بی‌انتها برخود لازم می‌دانم که افتخار شاگردی دانشمندی با ایمان و فرزانه همچون استاد، دکتر کوروش نوذری را قدر بدانم و از ایشان که راهنمایی پایان‌نامه‌ام را پذیرفتند و افتخار استفاده از اطلاعات و اندوخته‌های علمی با ارزش شان را نصیبم نمودند، تشکر و سپاسگزاری نمایم و همچنین از کلیه اساتیدی که مرا در طی این دوره پژوهشی راهنمایی و مشاوره کرده‌اند سپاسگزاری می‌کنم.

تقدیم به

آنانی که نور امید را در پرتو مهرشان یافتم

چکیده

در این رساله، تونل زنی ذرات بی جرم از افق کوانتمی سیاه چاله شوارتزشیلد در مقیاس TeV با در نظر گرفتن اثرات گرانش کوانتمی مورد مطالعه قرار گرفته است. این اثرات به صورت وجود برش‌های طبیعی یعنی وجود کمینه طول، کمینه تکانه و بیشینه تکانه که از اصل عدم قطعیت تعیین یافته استخراج می‌شوند، خود را نشان می‌دهند. ما همبستگی‌های ممکن در فرایند تونل زنی ذرات گسیلی را مطالعه می‌کنیم و سعی در برطرف کردن مساله اطلاعات گم شده در افق رویداد سیاه چاله داریم. هم‌چنین بر روی نقش این برش‌های طبیعی برخ تونل زنی از افق رویداد و ترمودینامیک سیاه چاله‌های TeV در فاز نهایی تبخیر، تمرکز می‌کنیم.

واژه‌های کلیدی:

تونل زنی کوانتمی، تابش هاوکینگ، آنتروپی سیاه چاله، مساله اطلاعات گم شده، اصل عدم قطعیت تعیین یافته، باقی‌مانده سیاه چاله، همبستگی مدهای تابشی.

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱	مقدمه
۵	فصل اول - فیزیک سیاه چاله ها
۵	۱- تاریخچه فیزیک سیاه چاله .....
۷	۲- سیاه چاله شوارتزشیلد و خصوصیات آن .....
۱۲	۳- شکل گیری سیاه چاله .....
۱۳	۴- تابش ها و کینگ و مسئله اطلاعات گمشده .....
۱۶	۵- ترمودینامیک سیاه چاله ها .....
۲۰	۶- مسئله سلسله مراتب و رویکرد ابعاد اضافه .....
۲۵	فصل دوم - پدیده شناختی گرانش کوانتومی
۲۵	۱- مقدمه ای بر گرانش کوانتومی .....
۲۷	۲- مقیاس پلانک .....
۳۵	۳- کمینه طول و اصل عدم قطعیت تعیین یافته .....
۴۴	۴- نسبیت خاص دوگان و بیشینه تکانه .....
۴۷	۵- برش های مربوط به فرابنفس و فرو سرخ در نظریه میدان کوانتومی و کمینه تکانه .....
۵۱	فصل سوم - نقش برش های طبیعی در ترمودینامیک سیاه چاله ها .....
۵۱	۱- ترمودینامیک سیاه چاله ها در چارچوب اصل عدم قطعیت استاندارد .....
۵۴	۲- لزوم اصلاح ترمودینامیک سیاه چاله ها در چارچوب گرانش کوانتومی .....
۵۶	۳- ترمودینامیک سیاه چاله ها در حضور کمینه طول و بیشینه تکانه .....

۶۴	۴-۲- اصلاح ترمودینامیک سیاه چاله ها در حضور شکل کامل تری از GUP
۶۶	۴-۵- مقایسه نتایج رهیافت های مختلف GUP
۷۰	فصل چهارم - آهنگ گذار و تونل زنی پاریخ - ویلچک از افق رویداد سیاه چاله شوارتزشیلد با اثرات گرانش کوانتمی
۷۰	۴-۱- تونل زنی کوانتمی پاریخ - ویلچک از افق رویداد سیاه چاله
۷۶	۴-۲- GUP و تونل زنی کوانتمی پاریخ - ویلچک
۷۷	۴-۲-۱- کمینه طول، بیشینه تکانه و مکانیسم تونل زنی پاریخ - ویلچک
۸۲	۴-۲-۲- تونل زنی کوانتمی پاریخ - ویلچک در حضور چارچوب کلی تری از GUP
۸۵	۴-۳-۲-۴- تعیین به مدل های ابعاد اضافی بزرگ
۸۸	۴-۳-۳- آهنگ گذار از سیاه چاله های کوچک در حضور اثرات گرانش کوانتمی
۹۳	فصل پنجم - نتیجه گیری و پیشنهاداتی برای آینده
۹۷	مراجع و مأخذ

فهرست اشکال

صفحه

عنوان

شکل ۱-۱- سیگنال‌های ارسالی از ناظر در حال سقوط به سمت ناظر خارجی ۱۱	
شکل ۱-۲- طبقه بنده ستاره‌ها بر حسب میزان جرم و سرنوشت نهایی آن‌ها ۱۲	
شکل ۱-۳- نمودار شکل‌گیری یک سیاه‌چاله از دید ناظری دور و ناظری که در حال سقوط با ستاره است ۱۳	
شکل ۲-۱- جایگاه گرانش کوانتمی در نظریه سلسله مراتب در فیزیک ۲۶	
شکل ۲-۲- نمایی از آزمایش ذهنی میکروسکوپ هایزنبیرگ ۳۴	
شکل ۲-۳- یک پالس نوری از نقطه A فرستاده می‌شود و از B دوباره به A بازتابیده می‌شود ۳۸	
شکل ۲-۴- فشرده کردن حجمی به جرم M اندازه ℓ ۴۱	
شکل ۲-۵- ناحیه‌ای از فضا به اندازه ℓ ۴۳	
شکل ۳-۱- دمای هاوکینگ سیاه‌چاله بر حسب جرم ۵۲	
شکل ۳-۲- آنتروپی استاندارد بکنشتاین- هاوکینگ بر حسب جرم ۵۳	
شکل ۳-۳- دمای سیاه‌چاله در حال تبخیر بر حسب جرم آن ۵۸	
شکل ۳-۴- آنتروپی تصحیح شده سیاه‌چاله بر حسب جرم ۵۹	
شکل ۳-۵- دمای اصلاح شده سیاه‌چاله بر حسب جرم ۶۲	
شکل ۳-۶- آنتروپی اصلاح شده سیاه‌چاله بر حسب جرم ۶۳	
شکل ۳-۷- آنتروپی اصلاح شده بر حسب جرم ۶۶	
شکل ۳-۸- آنتروپی سیاه‌چاله بر حسب جرم برای ۳ چارچوب متفاوت از GUP ۶۷	
شکل ۴-۱- آهنگ گذار سیاه‌چاله در چارچوب GUP بر حسب جرم ۹۰	

لیست علائم اختصارات

ADD	ارکانی - حامد، دیموپولوس و دی والی
ADM	آرنوویت، دسر و میسner
CMB	تابش زمینه کیهانی
DSR	نسبیت خاص دوگان
GUP	اصل عدم قطعیت تعمیم یافته
IR	واگرایی فرو سرخ
LEDs	ابعاد اضافی بزرگ
LHC	برخورد دهنده بزرگ هادرونی
QFD	نظریه میدان کوانتمی
RS	راندال و سندرم
UP	اصل عدم قطعیت
UV	واگرایی فرابنفش
WKB	ونزل، کرامرز و بریلوئن

مقدمه

تلفیق گرانش در نظریه میدان کوانتومی منجر به یک برش موثری در نظریه شده است، یک طول کمینه قابل اندازه‌گیری در محدوده فرابنفس. در واقع انرژی‌های خیلی زیاد که برای جست و جو در فواصل کوچک استفاده می‌شوند، به دلیل اثرات گرانشی قوی ساختار فضازمان را مختلف می‌کنند. نظریات متعددی که در زمینه گرانش کوانتومی^۱ وجود دارد، همگی وجود یک طول کمینه^۲ را تایید می‌کنند. وجود این طول کمینه، اصل عدم قطعیت هایزنبرگ^۳ را اصلاح می‌کند و منجر به یک اصل عدم قطعیت تعییم یافته می‌شود که بر خلاف چارچوب استاندارد که هیچ قیدی بر روی اندازه‌گیری‌های طول نداشت، در این اصل تعییم یافته یک حدی برای اندازه‌گیری طول وجود دارد. در حقیقت در رژیم گرانش کوانتومی، بین نقاط در فضازمان تفکیک قائل می‌شویم. از طرف دیگر، نظریات نسبیت خاص دوگان (DSR)^۴ پیشنهاد می‌دهد که وجود یک کمینه طول منجر می‌شود تا تکانه یک ذره آزمون نتواند هر مقدار دلخواهی را پیذیرد و محدود به یک حد بیشینه یعنی $P_{\max}$ می‌باشد. به این معنی که بر اساس ساختار فضازمان در مقیاس پلانک یک بیشینه تکانه برای ذرات وجود دارد که بر این اساس می‌توان یک اصل عدم قطعیت تعییم یافته همراه با عدم قطعیت بیشینه‌ای برای تکانه در نظر گرفت. هم‌چنین اخیرا نشان داده شده است که در مقیاس انرژی‌های خیلی کوچک یعنی در حد فروسخ، واگرایی‌هایی در نظریه میدان کوانتومی ایجاد شده است که با وجود کمینه تکانه برای ذرات این مشکل حل می‌شود. بنابراین می‌توان GUP را نوشت که شامل تمام برش‌های طبیعی یعنی کمینه طول، کمینه تکانه و بیشینه تکانه باشد.

¹-Quantum Gravity

²-Minimal Length

³-Heisenberg Uncertainty Principle

⁴-Doubly Special Relativity

در این رساله با تاثیر این برش‌های طبیعی در ترمودینامیک سیاه‌چاله نتایج قابل توجه و مهمی به دست آمده است و نتایج گذشته را اصلاح کرده است. مخصوصا در مراحل نهایی تبخیر سیاه‌چاله، در این چارچوب از گرانش کوانتومی یعنی با در نظر گرفتن این برش‌های طبیعی نتایج پدیده شناختی غنی و پرباری را کسب می‌کنند. هر چند ترمودینامیک سیاه‌چاله‌ها در حضور کمینه طول قبل مورد بررسی قرار گرفته است [۷۶-۸۳]، در این رساله بیشتر بر نقش کمینه و بیشینه تکانه ذرات در فیزیک مراحل نهایی تبخیر سیاه‌چاله تمرکز شده است.

هم‌چنان نقش این برش‌های طبیعی در نرخ تونل‌زنی ذرات از سیاه‌چاله بررسی شده است. پاریخ ویلچک مکانیسمی مبنی بر تونل‌زنی کوانتومی ذرات از افق رویداد سیاه‌چاله در نظر گرفتند که بر پایه اثرات پس‌زنی و خودگرانشی می‌باشد. نتایج حاصل از آن‌ها سازگار با اصل یکانی کوانتوم می‌باشد. به این معنی که با اثبات تابش غیر گرمایی، زمینه‌ای برای حل مسئله اطلاعات گم شده ایجاد شد. اما آن‌ها در کار خود نتوانستند همبستگی بین مدهای مختلف تابش را نشان دهند و در حقیقت در تونل‌زنی پاریخ- ویلچک^۱، تابش سیاه‌چاله شامل هیچ‌گونه اطلاعاتی نمی‌باشد. تونل‌زنی پاریخ- ویلچک در حضور کمینه طول بررسی شده است [۸۸]. در این رساله با تعمیم این روش در حضور تمام برش‌های طبیعی ممکن یعنی کمینه طول، کمینه تکانه و بیشینه تکانه توانستیم رابطه نرخ تونل‌زنی تعمیم یافته‌ای را به دست آوریم که انحراف شدیدی از حالت گرمایی دارد. نشان دادیم که در این چارچوب همبستگی بین مدهای تابشی وجود دارد که گویای این واقعیت است که در سطح گرانش کوانتومی اطلاعات به طور پیوسته در طول تبخیر سیاه‌چاله پدیدار می‌شوند. این امر توانایی پاسخ به برخی از سوالات در مورد مسئله اطلاعات گم شده از سیاه‌چاله را دارا می‌باشد.

^۱-Parikh-Wilczek

مسئله دیگری که بر روی آن تمرکز کرده‌ایم، تاثیر ابعاد اضافه بر روی همبستگی بین مدهای گسیلی از تابش سیاه‌چاله است. به بیان دیگر می‌خواهیم نشان دهیم که آیا در چارچوب ابعاد اضافه می‌توان بین مدهای گسیلی متفاوت از تابش، همبستگی تولید کرد یا خیر. این سوال مهمی است که در این رساله از طریق روش تونل زنی پاریخ-ویلچک و در نظر گرفتن اثرات گرانش کوانتومی به صورت رابطه GUP در فضازمانی با d بعد اضافه به آن پاسخ داده می‌شود.

فصل اول

فیزیک سیاه چاله ها

فصل اول - فیزیک سیاه‌چاله‌ها

۱-۱ - تاریخچه فیزیک سیاه‌چاله

سیاه‌چاله، ناحیه‌ای از فضازمان است که میدان گرانشی در آن ناجیه چنان قدرتی دارد که حتی نور نیز نمی‌تواند از آن به بیرون بگریزد. مفهوم جرمی بسیار پر جرم که حتی نور نیز نمی‌تواند از آن بگریزد، نخستین بار در سال ۱۷۸۳، توسط جغرافی دان انگلیسی به نام میشل^۱ ارایه شد. او این ستاره‌ها را ستاره سیاه نامید[۱]. در آن زمان تئوری نیوتونی گرانشی و مفهوم سرعت گریز شناخته شده بود. در سال ۱۷۹۶ ریاضی دان فرانسوی به نام لاپلاس^۲ همین ایده را در ویرایش اول و دوم کتاب خود ارتقا داد. وی رابطه بین جرم و شعاع ستاره سیاه را به دست آورد[۲]. در سال ۱۹۱۵ اینشتین نظریه گرانش خود را که نسبیت عام نام گرفت منتشر کرد. او پیش از این نشان داده بود که گرانش بر نور تاثیر می‌گذارد. چند ماه بعد کارل شوارتزشیلد^۳ راه حلی برای میدان گرانشی جرم نقطه‌ای ارائه داد و به این وسیله نشان داد چیزی که ما

¹ -Michell

² -Laplace

³ -Karl Schwarzchild

امروزه آن را سیاه‌چاله می‌نامیم، از لحاظ نظری امکان وجود دارد^[۳]. در حال حاضر شعاع شوارتزشیلد به عنوان شعاع افق رویداد یک سیاه‌چاله غیر چرخشی شناخته می‌شود. چند ماه بعد از شوارتزشیلد، جوهانس درسته یکی از دانشجویان لورنتز^۱، به طور مستقل جواب‌هایی برای جرم نقطه‌ای نوشت و در مورد خواص آن توضیح داد^[۴]. این جواب یک رفتار عجیب در شعاع شوارتزشیلد دارد که تکینه می‌شود. به این معنی که برخی جملات در معادلات اینشتین بی‌نهایت می‌شود. در سال ۱۹۲۴، ادینگتون^۲ نشان داد که این تکینگی پس از تغییر مختصات از بین می‌رود. اگرچه تا سال ۱۹۹۳ طول کشید تا جورج لمیتر^۳ به این نتیجه برسد که این تکینگی در شعاع شوارتزشیلد، تکینگی غیر مختصاتی و غیر فیزیکی بود^[۵].

اوپنهایمر^۴ و همکارانش تکینگی در مرز شعاع شوارتزشیلد را به عنوان مرز یک حباب که در آن، زمان متوقف می‌شود، تعبیر کردند. البته این نکته از دید ناظر خارجی صحیح است. در سال ۱۹۸۵، فینکلشتاین^۵ سطح شوارتزشیلد را به عنوان افق رویداد تعبیر کرد. r_H ^۶ "یک غشای یک طرفه: واقعی علی‌نهاد" در آن قرار دارد. جواب‌های فینکلشتاین در حقیقت تعیین جواب‌های شوارتز-شیلد توسط کراسکال^۷ انجام شد^[۷]. در مختصات کراسکال با تغییر مختصات، متريک را به صورت تخت مجذوب تبدیل می‌کنند و به بررسی ساختار علی‌نهادی هندسه سیاه‌چاله می‌پردازند. البته جواب‌های کلی‌تری نیز برای سیاه‌چاله به دست آمده است. در سال ۱۹۶۳، کر^۸ جواب‌های دقیق برای یک سیاه‌چاله چرخان را به-

¹-Lorentz

²-Eddington

³-Georges Lemaitre

⁴-Oppenheimer

⁵-Finkelstein

⁶-از این پس در این رساله افق رویداد را با این علامت نشان می‌دهیم، که H مخفف افق است

⁷-Kruskal

⁸-Kerr

دست آورده و ۲ سال بعد نیومن^۱ جواب‌های دقیق برای یک سیاه‌چاله چرخان و باردار را به دست آورده است.^[۸]

پس از آن توسط تحقیقات کارترا^۲ و روینسون، قضیه "بدون مو" پدید آمد، که بیان می‌کند جواب‌های یک

سیاه‌چاله ایستا توسط ۳ پارامتر متريک کرنیومن توصیف می‌شود: جرم، تکانه زاویه‌ای و بار الکترومغناطیسی.^[۹]

ما در این پایان‌نامه توجه خود را به سیاه‌چاله غیر‌چرخان و غیرباردار شوارتزلیلد معطوف کردی‌ایم.

۱-۲- سیاه‌چاله شوارتزلیلد و خصوصیات آن

هندرسون سیاه‌چاله‌های کلاسیک در دستگاه‌های مختلف مختصات مختلفی بررسی شده است. هر دستگاه

مختصات مختلف استفاده مخصوص به خود را دارد و نمی‌توان گفت که کدام یک بهترین یا مهم‌ترین

دستگاه برای توصیف هندرسون سیاه‌چاله است. مختصات مختلف برای توصیف سیاه‌چاله عبارتند از:

مختصات شوارتزلیلد، مختصات تورتویز^۳، فضازمان ریندلر^۴ و مختصات کراسکال. همانطور که بیان شد

در این پایان‌نامه از مختصات شوارتزلیلد که بیان کننده فضازمان اطراف یک سیاه‌چاله متقاضی کروی، پایدار و

بدون بار می‌باشد، استفاده می‌کنیم.

با استفاده از معادلات اینشتین، جواب‌های شوارتزلیلد میدان گرانشی در فضای بیرونی یک جرم

نقطه‌ای بدون بار و غیر چرخشی را توصیف می‌کند. طبق معادلات اینشتین داریم:

$$R_{\mu\nu} - \frac{1}{2} R g_{\mu\nu} = 8\pi G T_{\mu\nu} \quad (1-1)$$

¹-Newman

²-Carter

³-Tortoise coordinate

⁴-Rindler Spacetime

که ثابت کیهان‌شناختی برابر با صفر قرار داده شده است. $R_{\mu\nu}$ تانسور ریچی، R اسکالر ریچی و $T_{\mu\nu}$ تانسور انرژی تکانه و G ثابت نیوتون است. جواب‌های شوارتزشیلد برای فضازمان خلاء متقارن کروی، پایدار و دور از چشمۀ نقطه‌ای گرانش به فرم زیر به دست می‌آید [۱۰]:

$$ds^2 = \left(1 - \frac{2GM}{r}\right)dt^2 + \frac{1}{\left(1 - \frac{2GM}{r}\right)}dr^2 + r^2d\Omega^2 \quad (2-1)$$

که در آن $d\Omega^2 = d\theta^2 + \sin^2\theta d\varphi^2$ است

مختصه t ، زمان شوارتزشیلد نامیده می‌شود و زمانی را که توسط ناظر ساکن در فاصله دور از چشمۀ اندازه‌گیری می‌شود، نشان می‌دهد. مختصه r ، شعاع مختصاتی شوارتزشیلد نامیده می‌شود. زوایای θ, φ ، زوایای قطبی و سمتی هستند.

همان‌طور که از فرم متریک مشخص است دارای ۲ تکینگی می‌باشد. یک تکینگی در $r=0$ و دیگری در $r=2GM$ می‌باشد. تکینگی به نقاطی گفته می‌شود که متریک در این نقاط بدرفتار است و خاصیت ۴ بعدی بودن خود را از دست می‌دهد. همان‌طور که از نسبیت عام میدانیم ۲ نوع تکینگی وجود دارد:

۱- تکینگی مختصاتی: این نوع تکینگی به دلیل انتخاب دستگاه مختصات است با تعویض دستگاه

مختصات از بین می‌رود.

۲- تکینگی ذاتی: این نوع تکینگی‌ها با هیچ نوع تغییر مختصاتی از بین نمی‌روند و مختص خود

فضازمان است.

یکی از روش‌هایی که می‌توان نوع تکینگی را از آن تشخیص داد، محاسبه اسکالرهای وابسته به متریک است. از آنجا که کمیت‌های اسکالر در تمام دستگاه‌های مختصات دارای یک مقدار هستند، چنانچه

این کمیت‌ها در یک نقطه تکین(بی‌نهایت) شوند، این نقطه یک تکینگی ذاتی خواهد بود. اسکالاری که در متريک شوارتزشيلد برای بررسی تکينگی استفاده می‌شود اسکالر كريچمن است که به شكل زير داده می‌

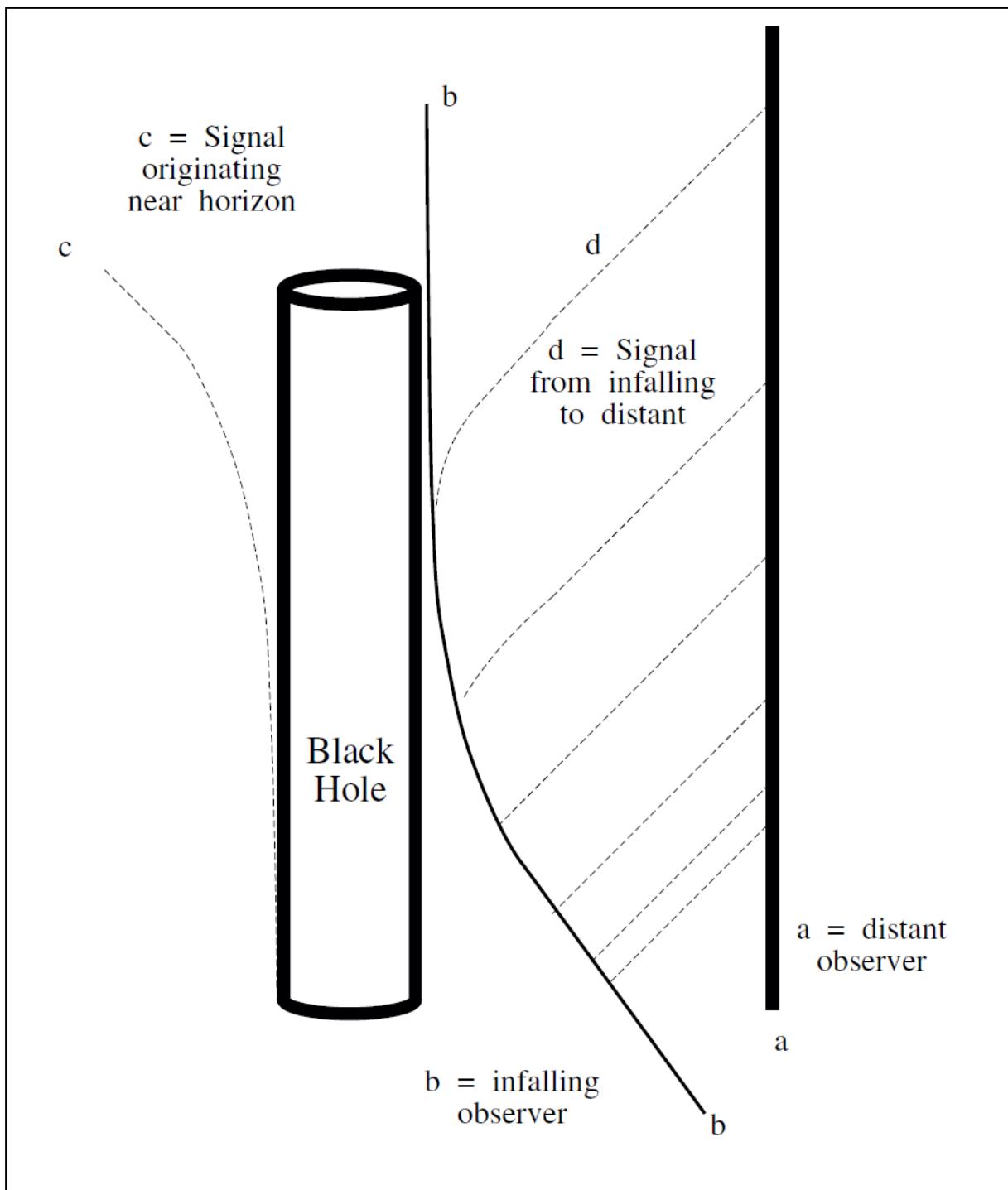
شود:

$$R^{abcd} R_{abcd} = \frac{48m^2}{r^6}$$

همان‌طور که مشخص است اين اسکالر در شعاع شوارتزشيلد ($r = 2GM$ ، مقدار مشخصی دارد بنابراین اين تکينگی مختصاتی است. اما در $r = 0$ اين اسکالر بینهایت شده پس تکينگی ذاتی است. درک اين موضوع طبیعی است چون متريک شوارتزشيلد در حقیقت میدان گرانشی در اطراف یک جرم کروی که در مبدأ يا مرکز قرار دارد را توصیف می‌کند و اين که همان نقطه‌ای که خود جرم است تکينگی داريم، طبیعی است چون گرانش در آنجا بی‌نهایت می‌شود. پس در حقیقت اين میدان گرانشی قادر است همه نقاط را توصیف کند به غیر از نقطه $r = 0$ که بد رفتار است. ظهور اين تکينگی‌ها در نسبیت عام منجر به شکست نظریه می‌شود. اين شکست در موقعیتی اتفاق می‌افتد که اثرات مکانیک کوانتومی باید نقطه‌ای با چگالی خیلی بالا را توصیف کند. امروزه تلاش‌های زیادی برای به هم پیوستن کوانتوم و نظریه گرانش صورت گرفته است. اميد است که توسط یک نظریه کاملی از گرانش کوانتومی بتوان سیاه‌چاله را بدون تکينگی توصیف کرد.[11]

نکته دیگر در متريک شوارتزشيلد، سطح $r_H = 2GM$ است که به افق رويداد سیاه‌چاله معروف است. افق در تعريف به ناحیه‌ای گفته می‌شود که در زمان بی‌نهایت به آن می‌رسیم. به اين معنی که سیگنال‌هایی که از سطح افق به چشم ناظر بیرونی می‌رسد، انتقال به سرخ بی‌نهایت را تجربه می‌کند. یعنی به طور عملی اطلاعاتی از سطح افق مشاهده نمی‌کنیم. برای بررسی بیشتر این پدیده، سقوط یک ناظر را به سمت سیاه‌چاله در نظر می‌گیریم. فرض می‌کنیم ناظر در حال سقوط، سیگنال‌هایی را ارسال می‌کند که توسط ناظر

دور از سیاه‌چاله دریافت می‌شود. فرض می‌کنیم این سیگنال‌ها همان اطلاعات فیزیکی ما هستند. اگر معادلات حرکت ناظر در حال سقوط به سیاه‌چاله را یک بار از دید ناظر خارجی (t , زمان شوارترشیلد) و هم‌چنین از دید خود ناظر در حال سقوط (τ , زمان ویژه) در نظر بگیریم [۱۲]، مشاهده می‌کنیم که زمانی که $2GM \rightarrow r$ ، در این صورت $\infty \rightarrow t$ میل می‌کند، به این معنی که یک سیگنال نوری در افق رویداد نمی‌تواند به هیچ نقطه‌ای در $r \geq 2GM$ دسترسی پیدا کند مگر در یک زمان بی‌نهایت. همان‌طور که در شکل (۱) می‌بینیم، سیگنال‌هایی که با فرکانس ۷ از ناظر در حال سقوط ارسال می‌شود، توسط ناظر خارجی در حال سکون دریافت می‌شود. و همان‌گونه که مشخص است هرچه ناظر به افق رویداد نزدیک‌تر می‌شود، هیچ بازه زمانی پالس‌های دریافتی مرتباً زیاد می‌شود. تا نهایتاً پالس نوری که از $r = 2GM$ فرستاده می‌شود، هیچ وقت به ناظر خارجی نمی‌رسد. در حقیقت بی‌نهایت زمان طول می‌کشد تا ناظر خارجی فرکانس را دریافت کند و از واقعیع روی افق و پشت افق بی‌اطلاع می‌ماند و این به معنی از دست دادن یک سری اطلاعات است.

شکل ۱-۱- سیگنال‌های ارسالی از ناظر در حال سقوط به سمت ناظر خارجی. (سیگنال‌های که از روی افق ساطع می‌شود به سمت داخل سیاه‌چاله منحرف می‌شوند)